

BOUWOPNANO.NL

Veilig werken met nanoprodukten in de Betonmortelindustrie

Werken met nanoprodukten in de betonmortelindustrie

Heeft u wel eens gehoord van nanotechnologie? Met nanotechnologie kunnen de producten in de betonmortelindustrie sterk verbeteren. Sommige van deze vernieuwde producten, denk aan Ultra Hoog Sterkte Beton, zijn nanoprodukten. FNV Bouw heeft aan 481 werknemers in de betonmortelindustrie gevraagd welke nanoprodukten bij hen op het werk gebruikt worden en of ze zich zorgen maken over de gezondheidsrisico's van deze producten. 78 werknemers uit de branche namen de moeite om de enquête in te sturen. Met die resultaten wil FNV Bouw werknemers en hun bedrijven in de betonmortelindustrie helpen om veilig om te gaan met nanoprodukten.

Risico's met nanoprodukten in de betonmortelindustrie

Een risico op blootstelling wordt in eerste instantie verwacht bij Ultra Hoge Sterkte beton (UHPC), zelfreinigend beton (SCC) en beton met antigrffiti werking (AG). In deze materialen is de kans op nanomaterialen veel groter. Een 'normale' bescherming tegen deze blootstelling (afzuiging, veiligheidsbril, nitrilhandschoenen en een niet geweven overall met capuchon (bijvoorbeeld Tyvek), adembescherming halfgelaatsmasker met P3 of (HEPA) filter is voldoende, EN IS OOK NOODZAKELIJK!

Over gezondheidseffecten van nanoprodukten is nog veel onbekend. Onderzoek laat zien dat verschillende effecten van nanodeeltjes lijken op die van fijnstof, maar dat nanodeeltjes kleiner zijn en dieper in je lichaam kunnen doordringen.

Conclusies van het FNV-Bouw onderzoek in de betonmortelindustrie

- **Meer dan 7 van de 10 werknemers weten niet zeker of er met nanoprodukten gewerkt wordt in hun bedrijf.**
- **Ruim 5 op de 10 werknemers werken zeer waarschijnlijk met nanoprodukten.**
- **Bijna 7 op de 10 werknemers die werken met nanoprodukten hebben zorgen over gezondheidsrisico's hierbij.**
- **Werknemers hebben vooral zorgen over het feit of ze worden blootgesteld aan nanoprodukten.**
- **9 op de 10 werknemers wil weten of ze worden blootgesteld aan nanoprodukten.**
- **Lees het complete rapport via www.bouwopnano.nl**

Wat is nano?

Het herkennen van nanomaterialen of nanoprodukten is voor werknemers in de betonmortelindustrie niet gemakkelijk, maar 23% was daartoe in staat.

Uit de bedrijfsbezoeken blijkt dat in de betonmortelcentrale relatief weinig ingrediënten handmatig worden toegevoegd. Kleurstoffen of vezels worden wel met de hand toegevoegd in de mixer en dat gebeurt ook met nanoprodukten titaan dioxide of silica fume. Deze nanomaterialen worden toegevoegd in wateroplosbare zakken, waardoor blootstelling zoveel mogelijk wordt voorkomen. Maar

ook wel in een slurrievorm. Schoonmaken, monsters nemen, calamiteiten, laboratoriumactiviteiten zijn de blootstellingsmomenten voor nanomateriaal in de betonmortelindustrie.

Tijdens de bedrijfsbezoeken werd gezegd: “...hoe kan ik me nu zorgen maken over nano als ik niet eens weet wat het is of waar ik me zorgen over zou moeten maken?”

In de nabije toekomst zullen koolstof nanobuisjes een goed alternatief zijn voor wapeningsstaal. Vooral voor toepassing in de hoogbouw. De productie van deze mortel is nog geen praktijk van alledag.

Informatie

Het etiket, het VeiligheidsInformatieBlad zijn de belangrijkste informatiebronnen. De werkinstructie is als derde mogelijkheid aangegeven voor het overbrengen van informatie over gezondheidsrisico's. Via collega's informatie krijgen blijkt in de betonmortelindustrie een gebruikelijke route.

De helft van de werknemers die waarschijnlijk met nanoprodukten werken wordt voorgelicht over de gezondheidsrisico's. Opvallend is dat de preventiemedewerker of arbo-coördinator daarin geen rol speelt. Werknemers doen er goed aan om hun werkgever vragen te stellen over “Veilig werken met nanoprodukten”. FNV Bouw helpt daarbij. De werkgever kan te rade gaan bij de leverancier.

Zorgen van werknemers

De meeste werknemers (67%), waarvan de kans groot is dat ze werken met nanoprodukten, maken zich wel eens zorgen over eventuele gezondheidsrisico's van deze producten. Een werknemer meldde zich zorgen te maken over de lange termijn effecten van de materialen en producten.

Wensen werknemers

Folders of brochures komen uit de enquête naar voren als meest gewenst voorlichtingsmateriaal, gevolgd door informatie inzetten van posters of informatie via de arbocatalogus. Uit de bedrijfsbezoeken komt als tip om toolboxkaarten te ontwikkelen, om zo werknemers voor te lichten over veilig werken met nanoprodukten. Bijna de helft van de werknemers wil namelijk het liefst mondeling informatie krijgen via de werkgever of de leidinggevende.

Vragen en informatie

FNV Bouw gaat verder met het ontwikkelen van informatie en hulpmiddelen waarmee je zelf kunt bijdragen aan een verantwoorde omgang met nanoprodukten in jouw betonmortelsector.

Wil je hierover meer informatie of ben je in contact gekomen met nanoprodukten in de productieketen van betonmortel en heb je hierover vragen? Neem dan contact op met **de helpdesk**. Deze is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 17.30 uur. 0900 - 368 26 89 (lokaal tarief). Of kijk op www.bouwopnano.nl